

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2020, declarat de avocata Ludmila Covganeț și inculpatul

Dedov Andrian xxxxx.

Termenul de examinare,

instanța de fond: 26.06.2018 - 22.07.2019,

instanța de apel: 22.08.2019 - 02.06.2020,

instanța de recurs: 15.08.2020 - 04.11.2020.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 22 iulie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Dedov Andrian a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal la 5 ani închisoare.

Totodată, instanța a dispus: „Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa principală a o considera condiționată, numindu-i lui Dedov Andrian perioada de probațiune pe un termen de 5 ani”.

2. Instanța de fond a constatat că, inculpatul Dedov A., în perioada de timp octombrie 2017 până la 07 februarie 2018, aflându-se la domiciliul său din str. Xxxxx, mun. Chișinău, pe care-l închiria și unde locuia împreună cu concubina Rotari Carolina și copilul acesteia Zburliuc Roman, a.n. xxxxx, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor, sistematic, intenționat, îl maltrata pe minorul Zburliuc R., aplicându-i lovituri cu mâinile peste diferite părți ale corpului, în continuarea acțiunilor sale ilegale, Dedov A. îl îmbrâncea pe minor, în

rezultat ultimul pierdea echilibrul și cădea jos, lovindu-se cu capul de podea și obiecte dure, contondente.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201802D0297 din 02.05.2018, la minor s-a depistat traumatism cranio-cerebral închis acut grav cu coma gradul II, contuzie cerebrală gravă, hematoame subdurale fronto-tempo-parietale bilaterale (în volum de 150 ml pe stânga și 20 ml pe dreapta) cu compresia creierului, dislocarea creierului cu angajarea trunchiulară, soldată cu tetrapareza spastică, edem cerebral traumatic, care au fost produse în rezultatul acțiunilor traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în perioada de timp indicată în documentele medicale prezentate, prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă. Producerea acestora în rezultatul căderii nu se exclude. Echimoza la nivelul nasului, obrazului și toracelui anterior au vechimea circa 3-5 zile până la examinarea medicală din 09.02.2018, echimoză la nivelul umărului stâng și excoriație la nivelul gâtului pe stânga, au vechimea de 2-3 zile până la examinarea medicală din 09.02.2018. Aceste leziuni au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Cauzarea acestora în rezultatul căderii se exclude.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, pe care le recunoaște și asupra cărora nu are obiecții.

Deoarece probele administrate dovedesc pe deplin vinovăția inculpatului, acțiunile lui urmează a fi încadrate în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, ca violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferințe fizice, soldate cu vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul a comis o infracțiunii gravă, a recunoscut vina integral și s-a căit de cele comise, anterior nefiind condamnat, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, cele atenuante fiind recunoașterea vinei și căința sinceră, precum și faptul neeschivării de la prezența la organele de anchetă, procuratură și instanța de judecată, că potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, noile limite ale pedepsei sunt de la 4 ani până la 8 ani, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă, rațională și echitabilă fără izolare de societate, stabilindu-i o pedeapsă condiționată, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen maxim prevăzut de lege, conform art. 90 Cod penal.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Liliana Beșliu, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal la 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, și cu încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 320 lei.

Apelantul a invocat că, instanța de judecată corect a încadrat acțiunile inculpatului, însă la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de personalitatea și caracteristica acestuia. Ori, Dedov A. a comis infracțiunea asupra unui minor, pe

parcurs mai multor perioade de timp, adică de nenumărate ori, care nu era în stare să se apere de sine stătător, fiindu-i aplicate diverse lovituri pe întreg corpul și care conform raportului de expertiză judiciară nr. 2018020297 din 02.05.2018, au fost calificate ca vătămări corporale grave.

Astfel, pedeapsa aplicată nu corespunde gravității infracțiunii săvârșite, personalității lui și pericolului social pe care îl reprezintă. Pedeapsa prea ușoară care a fost stabilită inculpatului, prin aplicarea art. 90 Cod penal, va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție.

Respectiv, pedeapsa stabilită este individualizată contrar prevederilor art. 61 Cod penal, nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și din partea altor persoane.

Totodată, instanța nu s-a expus la solicitarea acuzatorului de stat de a dispune încasarea din contul inculpatului în beneficiul statutului a cheltuielilor judiciare în sumă totală de 320 lei, inclusiv legate de efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 201802D0297 din 02.05.2018 în sumă de 320 lei.

Ori, art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală stabilește că, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

4. Potrivit deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2020, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Dedov Andrian a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

De la inculpat s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 320 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că, la individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului, instanța de fond a pus accentul mai mult pe personalitatea persoanei vinovate, fără a învedera și alte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului.

În acest sens, instanța de fond neîntemeiat a conchis că împrejurările prezentei cauze penale, ce vizează personalitatea inculpatului, sunt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal or, deși inculpatul nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, acesta a comis o infracțiune cu intenție, care face parte din categoria celor grave prin prisma art. 16 Cod penal, sancțiunea cărei prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 6 la 12 ani.

Astfel, la individualizarea pedepsei inculpatului, instanță de apel a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria celor grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului, care anterior nu a comis infracțiune, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, careva circumstanțe ce atenuază sau agravează răspunderea penală, nu au fost identificate, concluzionând că corectarea și reeducarea acestuia este

posibilă doar prin executare reală a pedepsei, pe un termen de 5 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis ori, în cadrul cercetării judecătorești nu s-au constatat careva circumstanțe ce ar atesta necesitatea suspendării pe un termen de probațiune a acestei pedepse.

Instanța de apel a conchis că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsa stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de inculpat, cât și personalității acestuia.

Mai mult, o pedeapsă privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane ori, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal este inoportună, în situația în care, acesta a comis infracțiunea asupra unui minor (de doar 6 ani), care nu era în stare să se apere de sine stătător, care, pe lângă toate, suferea de diferite maladii, rămânând în urmă cu dezvoltarea, asupra minorului pe parcurs a mai multor perioade de timp, adică de nenumărate ori fiind aplicate diverse lovituri pe întreg corpul, care conform raportului de expertiză judiciară nr. 201802D0297 din 02.05.2018, au fost calificate ca vătămări corporale grave, deci a persistat și maltratarea sistematică a copilului de către inculpat, iar urmările grave produse de aceste maltratări au provocat și aflarea în comă a copilului o perioadă îndelugată.

Totodată, faptul că inculpatul a recunoscut vinovăția incriminată și cauza penală a fost examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală în procedură simplificată, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, este luată în considerație la stabilirea pedepsei, acestuia fiind numită o pedeapsă minimă prevăzută de sancțiunea normei de care se face vinovat, însă, nu poate constitui un temei de aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În același timp, conform art. 229 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

5. Avocata Ludmila Covganeț și inculpatul au declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenții au invocat că, având în vedere căința sinceră a inculpatului precum și prezența a doi copii minori la întreținere, unul dintre care are vârsta de 2 luni, fiind unicul întreținător al familiei, instanța de fond corect a conchis că o pedeapsă nonprivativă de libertate ar fi echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, motivând prin aceea că, lipsesc circumstanțe agravante, sunt prezente circumstanțe atenuante, cum ar fi personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv, a comis pentru prima dată o infracțiune, s-a căit sincer de cele întâmplate, a solicitat judecarea cauzei penale în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

La aplicarea pedepsei inculpatului, instanța de apel n-a ținut cont de faptul că

pedeapsă urmează a fi echitabilă, impunând lipsuri și restricții ale drepturilor inculpatului proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Ori, în situația în care, nu au fost constatate circumstanțe agravante, iar art. 201¹ alin. (3) lit. (a) Cod penal prevede pedepse alternative, închisoare cu posibilitatea suspendării condiționate, în partea descriptivă a deciziei contestate lipsește cu desăvârșire argumentarea caracterului excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoarea și motivarea că o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii atacate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont de prevederile art. 7, 61, 75, Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În consecutivitatea enunțată, instanța de apel just a concluzionat că, în împrejurările în care inculpatul a solicitat judecarea cauzei conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, nu are antecedente penale, dar a comis o infracțiune gravă și în privința membrului familiei minor, de doar 6 ani, care nu era în stare să se apere de sine stătător, care suferea de diferite maladii, rămânând în urmă cu dezvoltarea, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară din 02.05.2018 vătămări corporale grave și aflarea în comă a copilului o perioadă îndelungată, infracțiune care se pedepsește cu închisoare de la 6 la 12 ani, deci lipsind alternativa de pedepse și caracterul excepțional al pedepsei cu închisoare, lipsind circumstanțe atenuante și agravante, suspendarea condiționată a executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal, reprezintă o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproportională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a acestuia, precum și prevenirii de săvârșire de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul și inculpatul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4., 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că s-au aplicat inculpatului

pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Ludmila Covganeț și inculpatul Dedov Andrian xxxx, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2020, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 27 noiembrie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun